

طراحی مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش مدار

شراره هزارخوانی^۱، اصغر مشبکی اصفهانی^{۲*}، فتنه علیزاده مشکانی^۳، عبدالله نعامي^۴

۱ دانشجوی دکتری رشته مدیریت بازارگانی-بازاریابی ، تهران جنوب ، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران ، ایران

۲ استاد تمام، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۳ استادیار، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۴ استادیار، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۰۹

Designing a mixed marketing model of organic products with a value-oriented approach

Sharareh Hezarkhani¹, Asghar Moshabaki Isfahani^{2*}, Fataneh Alizadeh Meshkani³, Abdulllah Naami⁴

1 Ph.D. student in business management-marketing, South Tehran, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2 Professor, Department of Management, Faculty of Management and Economics, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

3 Assistant Professor, Department of Business Management , South Tehran Branch , Islamic Azad University, Tehran, Iran

4 Assistant Professor, Department of Business Management , South Tehran Branch , Islamic Azad

Received: (30/04/2023) Accepted: (29/06/2023)

شناسه: <https://dorl.net/dor/>

Abstract

The current research was carried out in order to design a mixed model of marketing organic products with a value-oriented approach. The research method was conducted qualitatively and based on the foundational data theory. The statistical population will be managers of companies producing organic products and experienced experts. The number of samples is selected in a targeted manner and to the extent of theoretical saturation or sufficiency from the mentioned statistical population. 10 people were investigated as a statistical sample. The result of these interviews was a set of primary themes that were collected during the process of open coding and categories were extracted from them. The results obtained from the experts' opinions are the marketing model of organic products with a value-oriented approach. In the section of causal conditions, concepts such as human resources management policy, information, innovation, responsibility are very important. In the context of consumers' cultural and moral attitude, consumers' trust in the organicity of the product, consumers' awareness, social responsibility are key concepts. The components of appropriate transportation and gaining trust were the most important strategies identified in this research. The components of improving consumer attitude, spreading the culture of using green products, reducing environmental risks, preserving resources, self-reliance, feeling needed in the consumer, improving competitive advantage over non-organic products were among the most important outcomes identified in this research. The results of this research can be used by companies active in marketing these products to promote and develop organic products

Keywords:

Mixed Model , Organic Products ,Value Oriented Approach

چکیده

پژوهش حاضر به منظور طراحی مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش مدار صورت پذیرفته است. روش تحقیق به صورت کیفی و متنی بر نظریه داده بنیاد (گرند) انجام شده است. جامعه آماری، مدیران شرکت‌های تولید کننده محصولات ارگانیک و متخصصین صاحب‌تجربه خواهند بود. تعداد نمونه به روش هدفمند و تا حد کفایت یا اشباع نظری از جامعه آماری مذکور انتخاب می‌شود. تعداد ۱۰ نفر به عنوان نمونه آماری مورد بررسی قرار گرفتند. حاصل این مصاحبه‌ها مجموعه‌ای از اضمامین اولیه بود که طی فرایند کدگذاری باز، گردآوری و از درون آن‌ها مقوله‌هایی استخراج شد. نتایج به دست آمده از نظرات خبرگان مدل بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش مدار می‌باشد. در بخش شرایط علی مقاومی چون سیاستگذاری مدیریت منابع انسانی، اطلاع رسانی، نوگرایی، مسئولیت پذیری از اهمیت زیادی برخوردارند. در بخش شرایط زمینه ای نگرش فرهنگی و اخلاقی مصرف کنندگان، اعتماد مصرف کنندگان به ارگانیک بودن محصول، آگاهی ، مسئولیت اجتماعی مصرف کنندگان از مقاومیت کلیدی هستند. موقعيت اجتماعی و نگرش مصرف کننده از مهم ترین مقاومیت زمینه شرایط واسطه ای بودند. مولفه های حمل و نقل مناسب و جلب اعتماد مهم ترین راهبردهای شناسایی شده در این پژوهش بودند. مولفه های بهبود نگرش مصرف کنندگان، گسترش فرهنگ استفاده از محصولات سبز، کاهش مخاطرات محیط زیست، حفظ منابع، خود انتکایی، احساس نیاز در مصرف کننده، بهبود مزیت رقابتی نسبت به محصولات غیر ارگانیک از مهم ترین پیامدهای شناسایی شده در این پژوهش بودند. نتایج این پژوهش میتواند برای ترویج و توسعه محصولات ارگانیک مورد استفاده شرکتهای فعال در زمینه بازاریابی این محصولات قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی

مدل آمیخته بازاریابی، محصولات ارگانیک، رویکرد ارزش مدار

مقدمه

بحran جمعیت و محدودیت منابع اولیه تولید، باعث حرکت کشاورزی سنتی به سمت کشاورزی صنعتی با عنوان انقلاب سبز از دهه ۱۹۵۰ میلادی شده است. این انقلاب در کشاورزی با ورود فناوری‌های نظری نهاده‌های شیمیایی، ارقام پربازده، روش‌های نوین آبیاری و ماشین‌آلات و ... به دنبال تولید بالای محصولات کشاورزی به منظور تأمین غذای مردم دنیا بهویژه در کشورهای در حال توسعه بود؛ اما تنها کمتر از دو دهه از ورود نهاده و به کارگیری آن‌ها به دلیل کاربرد بی‌رویه و نامناسب آن‌ها و برخی فناوری‌های دیگر، فرایند تولید با مشکلات و بحران‌های جدیدی مواجه شد که تبعات آن خیلی بیشتر و حادتر از شرایط عدم دسترسی به این‌گونه فناوری‌ها بوده است (محمدی و همکاران، ۱۳۹۷، ۷۳۸). لیکن در دهه ۱۹۷۰ میلادی این ذهنیت در افکار سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان توسعه مطرح گردید که این‌گونه روند رشد اقتصادی نهایتاً منجر به تخریب محیط‌زیست، نابرابری اجتماعی، کاهش منابع ... می‌شود و جبران این معضلات در درازمدت موجب ضررها فراوان اقتصادی خواهد شد. لذا بیشتر کشورها به سمت کشت و تولید محصولات ارگانیک روی آوردن (انصافی، ۱۳۹۸، ۴۹) از طرفی قرار گرفتن در معرض رسانه‌های جهانی، افزایش اطلاعات عمومی، نگرانی در مورد سلامت عمومی و همچین آشنایی با سبک زندگی کشورهای پیشرفته، میزان تقاضا برای محصولات ارگانیک را در میان مصرف‌کنندگان ایرانی افزایش داده است، به‌گونه‌ای که میزان استفاده از این محصولات در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال گذشته آن به میزان ۲۰٪ افزایش داشته است. امروزه ارزش غذایی از مهم‌ترین عوامل گرایش مصرف‌کنندگان به منظور خرید و مصرف محصولات غذایی محسوب می‌شود، از این رو اهمیت افزایش آگاهی آن‌ها نسبت به ارزش غذایی محصولات ارگانیک در تغییر رفتارهای مصرفی آن‌ها و توسعه تولید و مصرف مواد غذایی سالم از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. در دهه گذشته، تقاضای مصرف‌کنندگان برای غذاهای ارگانیک افزایش یافته است زیرا این نوع غذاها را سالم‌تر، ایمن‌تر و خوشمزه‌تر نسبت به سایر غذاها قلمداد می‌کنند (Lenssen et al., 2018, 388). از آنجایی که مصرف‌کنندگان امروزه توجه بیشتری به حفاظت از محیط‌زیست و فعالیتهای حامی محیط‌زیست دارند، به خرید مواد غذایی که به محیط‌زیست آسیب نزنند بیشتر توجه می‌کنند. از همین روی میل به خرید محصولات ارگانیک در دنیا رو به افزایش است. در واقع ملاحظات مصرف‌کنندگان (Laureti and Benedettib, 2018, 3369) در همین راستا کینگ^۱ بیان می‌کند که یک تغییر نگرش در مصرف‌کنندگان جهانی نسبت به آنچه خریداری و مصرف می‌کند به وجود آمده است. مصرف‌کننده امروز دیگر به دنبال هر نوع ماده غذایی نیست بلکه سلامت و نحوه تولید آن و از همه مهم‌تر اثراتی که روی محیط‌زیست می‌گذارد نیز از جمله عوامل مهم در تصمیم‌گیری خرید به شمار می‌رود (بهرامی، ۱۳۹۷، ۳۸). لذا تولید‌کنندگان و مدیران بازاریابی محصولات سبز، علاقه‌مند به شناخت عوامل مؤثر بر قصد خرید این محصولات و استفاده از این فاكتورها در طراحی مدل آمیخته بازاریابی خود می‌باشند تا این طریق میزان تقاضا برای محصولات ارگانیک را افزایش داده و تولید و فروش خود را بیشتر نمایند، چراکه شناخت ابزارهای مختلف بازاریابی و بهره‌گیری از ابزارهای نوین یکی از مؤثرترین روش‌ها جهت ایجاد طرح بازاریابی مناسب برای یک محصول می‌باشد (Prenticea et al., 2019, 75). طبق گفته البرشت^۲ "تها چیزی که در دنیا جدید تجارت اهمیت دارد، تحويل ارزش به مشتری است"، بنابراین امروزه اکثر بنگاه‌های اقتصادی به دنبال ایجاد ارزش برای مشتریان خود هستند تا از این طریق بتوانند موفقیت و کامیابی بیشتری به دست آورده و احتمال شکست خود را کاهش دهند (توصیفیان و رمضانی، ۱۳۹۷، ۵۸). در واقع می‌توان گفت در بازاریابی مدرن، شرکت‌ها با توجه به نکات دقیق روانشناسی، مطالعه رفتار مصرف‌کنندگان و توجه به اصول درست بازاریابی به دنبال ایجاد تمایز بین محصولات خود و سایر رقبا هستند. از دیدگاه چن و چانگ^۳ بیان می‌کند، نگرش مصرف‌کننده نسبت به کالا می‌تواند تحت تأثیر ارزش درک شده فردی باشد. از طرفی بسیاری از مصرف‌کنندگان به علت عدم درک اولویت‌ها و ارزش‌های خود در فرآیند تصمیم‌گیری و خرید دچار شک و تردید و دو dalle می‌شوند، لذا یکی از روش‌های مؤثر در بازاریابی توجه به ارزش‌های اخلاقی و سلسله‌مراتب ارزش‌ها در بین مصرف‌کنندگان می‌باشد (Gupta and Ogden, 2009, 380).

¹ King

² Albercht

³ Chen & Chang

ارزش نشأت‌گرفته از یک کالایا خدمت از عوامل مهم تأثیرگذار بر تصمیم خرید مصرف‌کنندگان می‌باشد. در این رابطه، ارزش یک ارزیابی کلی ذهنی از یک کالایا خدمت با در نظر داشتن همه معیارهای ارزیابی مربوطه تعریف می‌شود. در واقع می‌توان گفت ارزش‌مداری، به عنوان معیاری است که افراد برای توجیه اعمال و ارزیابی دیگران و اتفاقات از آن استفاده می‌کنند. بهبیان دیگر ارزش‌هایی کی از ابعاد مهم و اساسی شخصیت و زندگی اجتماعی به شمار می‌آیند (خجسته، ۱۳۹۸، ۶۴).

در واقع تعیین انگیزه‌های مصرف‌کنندگان برای خرید محصولات ارگانیک و اولویت‌بندی این عوامل می‌تواند تصویر شفاف و کاملی را در اختیار برنامه ریزان و سیاست‌گذاران بخش قرار دهد تا با شناخت جامع از سطح ارتقا سازه‌های مؤثر بر آن، برنامه‌ریزی کاملی را برای اجرای سیاست‌های حمایتی لازم از زمان موردنیاز و پاسخگویی کامل به نیازهای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان داشته باشند تا درنهایت فرایند تولید محصولات ارگانیک گسترش‌یافته و از طریق مجرای بازاریابی مناسب وارد بازار مصرف شود (یزدان پناه و تقی بیگی، ۱۳۹۷، ۲۴۱). در ایران علیرغم پیشرفت در زمینه استفاده از محصولات ارگانیک، متأسفانه استقبال مصرف‌کنندگان از این محصولات در مقایسه با سایر کشورهای توسعه‌یافته و یا حتی کشورهای در حال توسعه در سطح پایینی قرار دارد (گزارش دفتر مطالعات و پژوهش جهاد کشاورزی)، لذا با توجه به اهمیتی که ارزش درک شده از کالا و خدمات برای مصرف‌کنندگان دارد و تأکید بر این نکته که مشتریان به دنبال تهیه محصولاتی هستند که ارزش برتری برای آن‌ها خلق می‌کند (Molinillo et al., 2020, 4). محمودی و لیاقتی در سال ۱۳۸۶ با بررسی تمایلات مصرف‌کنندگان نسبت به محصولات ارگانیک نتیجه گرفتند که جهت ایجاد یک نظام-توسعه-یافته ارگانیک، قبل از هر چیز باید به نگرش مصرف‌کنندگان و افزایش آگاهی آنان نسبت به این محصولات پرداخته شود. نتایج نشان داد که هر چه مصرف‌کنندگان آموزش بیشتری از مباحث تغذیه و سلامت محصولات کشاورزی داشته باشند، به همان میزان تمایل بیشتری به خرید محصولات ارگانیک خواهند داشت (کارگر ده بیدی و سامانی، ۱۳۹۹). از آنجایی که اغلب پدیده‌های بازاریابی پیچیده هستند و از تعدادی عامل‌های فردی همچون مصرف‌کنندگان، فروشنده‌گان، توزیع‌کنندگان نتیجه شده است که انگیزه و اقداماتی را ترکیب می‌کند حال رفتار مصرف‌کنندگان زیرمجموعه‌ای از بازاریابی به مطالعه کلیه فرآیندهای انتخاب، استفاده، کنار گذاری، محصولات، خدمات، ترجیحات و یا ایده‌ها توسط افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها به منظور ارضای نیاز و نیز به بررسی عوایق و تأثیرات این فرآیندها بر مصرف‌کنندگان و جامعه می‌بردازد (کشاورز و موسوی، ۱۳۹۷، ۱۵۴).

در این مسیر شناخت ابزارهای مختلف بازاریابی و بهره‌گیری از ابزارهای نوین آن‌یکی از مؤثرترین روش‌ها جهت ایجاد طرح بازاریابی مناسب برای یک محصول می‌باشد. بر این اساس طرح بازاریابی اهداف بازاریابی را به همراه روش‌های انجام آن و ابزار آن تعیین و راهبردهای دستیابی به آن‌ها را پیشنهاد می‌دهد در عرصه کسب‌وکار قرن جدید، رویکرد مشتری مداری جای خود را به رویکرد تولید انبوه در ایجاد مزیت رقابتی داده است و بنگاه‌های اقتصادی که نسبت به رقبای خود ارزش بیشتری برای مشتریان می‌آفرینند در مقایسه با بنگاه‌های اقتصادی که در این خصوص عملکرد نامناسب دارند، به موفقیت و کامیابی بیشتری دست می‌یابند تا جایی که احتمال شکست آن‌ها را می‌کاهد (توصیفیان و رمضانی، ۱۳۹۷، ۵۷).

از طرفی دیگر تصمیم‌گیری مصرف‌کنندگان با نوع تصمیم خرید تغییر می‌کند. صاحب‌نظران چهار نوع رفتار خرید (رفتار خرید پیچیده، رفتار خرید کاهش ناهمانگی شناختی، رفتار خرید عادی، رفتار خرید تنوع‌طلبی) را بر اساس میزان درگیری خریدار و میزان تفاوت بین نامهای تجاری تشخیص داده است. به عقیده مک دانیل رفتار مصرف‌کنندگان به تشریح چگونگی تصمیم‌گیری خرید مصرف‌کنندگان و نحوه استفاده از کالایا خدمت خریداری شده می‌بردازد. مطالعه رفتار مصرف‌کنندگان همچنین شامل تجزیه و تحلیل عوامل تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری خرید و استفاده از محصول نیز می‌باشد (Lee and Yun, 2015, 262).

لذا با توجه به مباحث مطرح شده و با توجه به اهمیت محصولات ارگانیک در جهان امروزه و لزوم خرید محصولات ارگانیک از سوی مصرف‌کنندگان، تحقیق به این امر می‌بردازد که چه عواملی (علی، زمینه‌ای و واسطه‌ای) برآمیخته بازاریابی در محصولات ارگانیک از رویکرد ارزش‌مداری تأثیرگذار است؟ این تحقیق ارزش‌های مصرف‌کنندگان را به عنوان یک عامل مقدم بر تمایل خرید و تجارت گذشته را به عنوان پیش‌بینی کننده‌ی قصد خرید در نظر می‌گیرد. علاوه بر این، تأثیر تعدیلی کنترل درک شده‌ی رفتار روی ارتباط بین تمایل قصد خرید موردنرسی قرار می‌گیرد.

چارچوب نظری

۱. کشاورزی ارگانیک

کشاورزی زیستی (کشاورزی ارگانیک، طبیعی)، گونه‌ای کشاورزی است که در تولید و فرآوری محصولات آن از کودهای شیمیایی، سوموم، هورمون‌ها و دگرگونی‌ها و دستکاری‌های ژنتیکی استفاده نشود و همه مراحل تقویت زمین، کاشت و برداشت با استفاده از نهاده‌های طبیعی (همچون کود زیستی، کمپوست‌ها، حشرات سودمند، ریزاندامگان کارایا EM) باشد. کشاورزی ارگانیک، سیستمی تولیدی است که سلامت خاک، اکوسیستم‌ها و انسان را پایدار می‌سازد و بر فرایند بوم شناسانه، تنوع زیستی و چرخه‌های سازگار با شرایط محلی تکیه دارد. در ادامه مطلب به تعریف‌هایی از کشاورزی ارگانیک از دیدگاه محققان می‌پردازیم (دوشینت، ۱۳۸۷، ۱۴۷). کشاورزی ارگانیک سیستم تولیدی است که از سلامت انسان‌ها، اکوسیستم‌ها و خاک‌ها حمایت می‌نماید و بر پروسه‌های اکولوژیکی، تنوع زیستی و سیکل‌های طبیعی تکیه دارد. کشاورزی ارگانیک می‌تواند به عنوان رویکرد جدیدی در کشاورزی محسوب شود که هدف آن ایجاد سیستم‌های تولید کشاورزی است که از نظر انسانی، محیطی و اقتصادی پایدار است (IFOAM, 2020). کشاورزی ارگانیک رهیافتی در جهت تولید غذای پاک و سالم است. در این شیوه تولید، کاربرد هرگونه مواد شیمیایی صنعتی از قبیل سوموم، کود شیمیایی، هورمون‌ها، آنتی‌بیوتیک‌ها و غیره بسیار محدود است (رجبی و همکاران، ۱۳۹۲، ۳۶). بر اساس تعریف سازمان بین‌المللی کد کس^۴، کشاورزی ارگانیک نظامی جامع‌نگر در مدیریت تولید است که سلامت کشت بوم کشاورزی شامل: تنوع زیستی، چرخه‌های بیولوژیکی و فعل‌وانفعالات بیولوژیکی خاک را تقویت می‌کند و آن را ارتقا می‌بخشد (نادعلی و همکاران، ۱۳۸۹). طبق تعریف وزارت کشاورزی ارگانیک امریکا^۵ کشاورزی ارگانیک عبارت است از نظام مدیریت تولید اکولوژیکی که به تقویت و گسترش تنوع زیستی و چرخه‌های بیولوژیکی و فعالیت‌های بیولوژیکی خاک می‌پردازد (USDA, 2015).

از نظر سازمان خواربار جهانی فائز^۶، کشاورزی ارگانیک نظام مدیریت تولید کل گرایانه‌ای است که سلامتی اکوسیستم‌های کشاورزی مشتمل بر تنوع ژنتیکی، چرخه‌های بیولوژیکی و همچنین فعالیت‌های بیولوژیکی را در نظر می‌گیرد (نوروزی و شهرابی، ۱۳۸۹، ۱۲) کشاورزی ارگانیک نوعی از کشاورزی پایدار است که هدف آن ایجاد سیستم‌های تولید کشاورزی یکپارچه، نظامیافته و انسانی است که تضادی با منافع اکولوژیکی و اقتصادی ندارد. کشاورزی ارگانیک سیستم مدیریت تولید کل‌نگر است که سلامت سیستم کشاورزی اکولوژیکی را ارتقا می‌بخشد و از آن حمایت می‌کند (Ming and Sauerborn, 2006, 175).

کشاورزی ارگانیک به مجموعه عملیاتی گفته می‌شود که باهدف کاهش مصرف نهاده‌های غیرطبیعی به اجرا درمی‌آید و به دنبال استفاده بهتر از منابع طبیعی بوده بهطوری که به محیط آسیبی نرسانده و استفاده از کالاهای غیرقابل احیاء را که به محیط‌زیست آسیب وارد می‌کنند و یا به کشاورزان و مصرف‌کنندگان صدمه می‌زنند را کاهش دهد (Pretty and Rachel, 2001). کشاورزی ارگانیک یک سامانه مدیریت تولیدی جامع‌نگر است که موجب بهبود سلامت کشت بوم از طریق حفظ و تقویت تنوع زیستی، چرخه‌های زیستی و فعالیت زیستی خاک می‌شود. کشاورزی ارگانیک سیستمی است که چرخه اکولوژیکی و افزایش فعالیت خاک را بهبود و ارتقا می‌بخشد و کمترین استفاده از نهاده‌های شیمیایی باهدف سلامت و کیفیت محصولات تولیدی درون مزرعه را مدنظر دارد، (Anonymous, 2020). کشاورزی ارگانیک همه سامانه‌های کشاورزی توسعه‌دهنده جنبه‌های محیط‌زیستی، اجتماعی و اقتصادی تولید مواد غذایی و طیفی سالم را در بر می‌گیرد. کشاورزی ارگانیک در راستای توسعه پایدار کشاورزی بوده و به مجموعه‌ای از عملیات‌گفته می‌شود. علاوه بر مزایای زیست‌محیطی، کشاورزی ارگانیک از لحاظ اقتصادی نیز منافع زیادی به همراه دارد و با تکیه بیشتر به نیروی کار، فرصت‌های شغلی را افزایش می‌دهد (کشاورز و موسوی، ۱۳۹۷، ۱۶۹).

^۴ Codex Internation orgaization

^۵ United States Department of Agriculture

^۶ Food and Agriculture Organisation of the United Nations

بازاریابی یا مارکتینگ^۷ مطالعه و مدیریت روابط در تبادلات است. بازاریابی فرآیند شناسایی، پیش‌بینی و ارضای نیازها و خواسته‌های مشتری است. از آنجایی که از بازاریابی برای جذب مشتری‌ها استفاده می‌شود، این فعالیت از اجزای اصلی مدیریت کسبوکار و بازرگانی محسوب می‌شود. ممکن است بازاریابها محصولی را به کسبوکارهای دیگر بفروشند که به آن بازاریابی کسبوکار به کسبوکار یا B2B، یا اینکه محصول را مستقیماً به مصرف‌کننده‌ها بفروشند که به آن بازاریابی B2C می‌گویند. در ادامه تعریف‌هایی از دیدگاه‌های مختلف آورده شده است (Mathiraj and Saroja Devi, 2019, 47).

✓ تعریف لغتنامه‌ای بازاریابی عبارت است از «فراهم کردن کالاهای خدمات برای برآورده ساختن نیازهای مصرف‌کنندگان».

✓ بازاریابی به تلاش برای ارتباط بین ارزش محصول (کالاهای خدمات) و مشتری گفته می‌شود.

✓ بازاریابی به هنر فروش نیز معروف است؛ ولی فروش یکی از توابع کوچک بازاریابی به حساب می‌آید.

✓ بازاریابی شامل درک خواسته‌های مشتری و تطبیق محصولات شرکت، برای برآورده ساختن آن نیازها و در برگیرنده فرایند سودآوری برای شرکت است. بازاریابی موفق مستلزم برخورداری از محصول مناسب در زمان مناسب و مکان مناسب است و اطمینان از اینکه مشتری از وجود محصول مطلع است، از این رو موجب سفارش‌های آینده می‌شود (احمدی و فرزین مهر، ۱۳۸۹، ۱۰۹).

✓ بازاریابی، فرایندی است که بین توانایی‌های شرکت و نیازهای مشتریان تعادل ایجاد می‌کند.

✓ بازاریابی، علم و هنر پژوهش، آفرینش و ارزش‌گذاری بهمنظور برآورده ساختن نیازهای یک بازار هدف، در راستای کسب سود است. بازاریابی، فرایندی است که بین توانایی‌های شرکت و نیازهای مشتریان تعادل ایجاد می‌کند.

✓ سرجیو زیمن در کتاب خود پایان عصر بازاریابی سنتی خود بازاریابی را این چنین تعریف می‌کند: بازاریابی درباره داشتن برنامه‌ها و ترویج‌ها و تبلیغات و هزاران چیز دیگری است که در مقاعد کردن مردم به خرید یک محصول، مؤثر واقع شود. در مورد رستوران‌های غذای سرپایی، بازاریابی گاز زدن‌ها و هرت کشیدن‌ها. در مورد خطوط هوایی، بازاریابی یعنی نشستن آدمها روی صندلی‌ها. بحث بازاریابی درباره منفعت و نتایج است (قریانلو، ۱۳۸۷، ۱۷۲).

✓ بازاریابی یک فعالیت راهبردی و راه و روشی است متمرکز بر فرجم اقدامات مربوط به جذب مصرف‌کننده بیشتر، برای خرید محصول شما در دفعات بیشتر به نحوی که شرکت شما پول بیشتری به دست آورد (قریانلو، ۱۳۸۷، ۱۷۲).

✓ پیتر دراکر ۲۷ مسئله را چنین بیان داشته است هدف بازاریابی زاید کردن فروش است. هدف، شناختن و درک مشتری به نحوی است که کالای خدمت ارائه شده دقیقاً مناسب باشد و خود، خود را بفروش برساند (جمشیدی، ۱۳۹۳، ۵۳).

.۳ آمیخته بازاریابی^۸

آمیخته بازاریابی عبارت است از محصول، قیمت، ارتباطات، توزیع و خدماتی است که به بازار هدف ارائه می‌شود. ترکیب این عناصر به نیازهای مشتریان پاسخ می‌دهد و برای آن‌ها ارزش می‌آفریند بازاریابان بهمنظور دریافت پاسخ‌های مطلوب از بازارهای هدف خود از ابزارهای زیادی استفاده می‌کنند. این ابزارها یک آمیخته بازاریابی را تشکیل می‌دهند. در حقیقت آمیخته یا آمیزه بازاریابی مجموعه‌ای از ابزارهایی است که مؤسسات از آن‌ها برای رسیدن به اهداف بازاریابی خود در بازارهای هدفشان استفاده می‌کنند. مکاری این ابزارها را در داخل چهار گروه اصلی طبقه‌بندی^۹ نموده است.

⁷ Marketing

⁸ Mix Marketing

⁹ category

شراره هزارخوانی و اصغر مشبکی اصفهانی و فتنه علیزاده مشکانی و عبدالله نعامی: طراحی مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار

این چهار گروه که به آن‌ها چهار پی بازاریابی نیز اطلاق می‌شود عبارت‌اند از: محصول^{۱۰} قیمت^{۱۱}، مکان توزیع^{۱۲} و پیشبرد فروش^{۱۳} که در شکل (۴-۲) زیر مجموعه هر کدام از عامل‌های نام برده شده آورده شده است (چاوشی، ۱۳۸۹، ۲۶).

۴. رویکرد ارزش‌مداری در بازاریابی

اگر بسیاری از ما در تصمیم‌گیری‌ها و انتخاب‌های خود مردد می‌مانیم، الزاماً به این علت نیست که گزینه‌ها را به خوبی نمی‌شناسیم. ما در بسیاری از تصمیم‌هایمان، نه تنها گزینه‌ها را به خوبی می‌دانیم و می‌شناسیم، بلکه تبعات و نتایج انتخاب هر گزینه را هم تا حد خوبی می‌دانیم و می‌توانیم حدس بزنیم. علت واقعی بسیاری از تردیدهای ما و ترسِ ما از تصمیم‌گیری این است که اولویت‌ها و ارزش‌های خودمان را آن چنان که باید نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم. پیش از این‌که به بحث ارزش و ارزش‌آفرینی در کسب‌وکار به پردازیم، باید تأکید شود که تعریف ارزش در استراتژی، بازاریابی، کارآفرینی و مدل کسب‌وکار با آنچه در گفتگوهای روزمره درباره ارزش‌های اخلاقی و سلسله‌مراتب ارزش‌ها می‌گوییم و می‌شنویم، تفاوت دارد (Gupta and Ogden, 2009, 379).

با همه‌ی تنوعی که در کاربرد کلمه ارزش وجود دارد، یک مفهوم پایه را همه‌جا در دل خود دارد و آن ارزیدن و ارزشمند بودن است. وقتی می‌گوییم «ارزش این کالا، یک‌میلیون تومن است» یعنی «می‌ارزد برای به دست آوردن آن، یک‌میلیون تومن هزینه کنی.» اما این بحث ارزیدن و ارزش داشتن به همین سادگی نیست و جزئیات و ظرافت‌های فراوانی دارد (Clarke, 2011, 459).

به عنوان معیاری است که افراد برای انتخاب یا توجیه اعمال و ارزیابی دیگران و اتفاقات از آن استفاده می‌کنند به بیان دیگر ارزش‌هایی کی از بعد مهم و اساسی شخصیت وزندگی اجتماعی به شمار می‌آیند. انگلستان^{۱۴} این موضوع را مطرح می‌کند که ارزش‌های سنتی^{۱۵} با وجود تغییرات سیاسی و اقتصادی در جامعه ثابت می‌ماند و بخشی از میراث فرهنگی یک جامعه معین است در حالی که ارزش‌های مدرن مخصوص جوامع مدرن یا پست‌مدرن می‌باشد (خجسته، ۱۳۹۸، ۵۱).

در بازاریابی با رویکرد ارزش‌مدار، بدنبال استفاده از عناصر آمیخته بازاریابی با هدف ایجاد ارزش برتر برای مشتریان هستیم به گونه‌ای که بتوانیم از طریق خلق ارزش برای مشتری خود، میزان رضایت آن‌ها را افزایش دهیم.

پیشینه تجربی پژوهش

تا کنون مطالعات زیادی در داخل و خارج از کشور در رابطه با موضوع این پژوهش انجام شده است که به تعدادی از آنها اشاره می‌گردد: پژوهشی به بررسی پاره از عوامل رفتاری، سلامتی، اجتماعی، اقتصادی و مذهبی پرداخته شد. و باهدف ارائه مدلی برای تبیین قصد خرید محصولات ارگانیک در شهر گلپایگان در سال ۱۳۹۸ انجام شد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه افرادی با حدود سنی ۱۸ تا ۷۰ سال و از قشر فرهنگی، افراد عام، قشر مذهبی و ورزشکار بودند. ابزار گردآوری داده‌های پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته بود تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از دو نرم‌افزار SPSS-25 و LISREL انجام شد. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد: نگرش مثبت نسبت به محصولات ارگانیک تأثیر مثبتی بر قصد خرید این محصولات داشت. سلامت جسمی، روابط اجتماعی، باورهای مذهبی، عوامل اقتصادی، ارزش ادراکی از مسیر نگرش بر قصد خرید محصولات ارگانیک تأثیر مثبت داشتند. همچنین عوامل اقتصادی و روابط اجتماعی به‌طور مستقیم بر قصد خرید محصولات ارگانیک تأثیرگذار بودند. ولی سلامت روانی و سلامت محیطی تأثیر بر نگرش و قصد خرید نداشتند (خواجه، ۱۳۹۸).

^{۱۰} Product

^{۱۱} Price

^{۱۲} Place

^{۱۳} Promotions

^{۱۴} Inglehart

^{۱۵} Traditional values

تحقیقی باهدف ارائه مدل هوش رقابتی با رویکرد توسعه پایدار کسبوکار در صنعت تلویزیون ایران صورت گرفت. برای این منظور بعد از طرح تحقیق و مرور تئوری‌های علمی و مطالعات پیشین، از ۱۳ خبره منتخب صنعت مصاحبه نیمه ساختارمند شد و با روش‌های تم گزند تئوری با نرم افزار مکس کیو دی ای، با سه مرحله کدگذاری متغیرهای مهم شناسایی گردید. نتایج نشان داد که مؤلفه هوش تأمین بر مؤلفه‌های هوش راهبردی اجتماعی و دانش و فناوری اثرگذار است و مؤلفه هوش رقبا بر مؤلفه‌های هوش راهبردی اجتماعی و هوش بازاریابی اثر دارد و نهایتاً هوش دانش و فناوری، راهبردی و اجتماعی و هوش بازاریابی بر توسعه و بهره‌وری تأثیرگذار هستند. که هریک از این مؤلفه‌ها زیر مؤلفه‌هایی را در بر می‌گیرند که بر مدل هوش رقابتی با رویکرد توسعه پایدار کسبوکار در صنعت تلویزیون مؤثر می‌باشدند. و برای توسعه این صنعت توجه و مدنظر قرار دادن همه مؤلفه‌ها و زیر مؤلفه‌ها با رعایت اهمیت و رابطه آن‌ها می‌تواند راهگشا باشد (مخلص آبادی، ۱۳۹۸).

تحقیقی باهدف بررسی تأثیر شاخص بازاریابی سبز بر وفاداری برند مشتریان از محصولات ارگانیک در هایپر مارکتها شهر رشت انجام گردید. نتایج تحقیق نشان داده شده است که شاخص‌های بازاریابی سبز بر ارزش درک شده سبز با احتمال ۹۹٪ اثرگذار وجود دارد. ارزش درک شده سبز بر وفاداری مشتری بر برند محصولات با احتمال ۹۹٪ تائید شده است؛ ارزش درک شده سبز بر وابستگی به نام تجاری با احتمال ۹۹٪ تائید شده است، با توجه از نتایج فرضیات به دست آمده می‌توان به طور کلی به این نتیجه دست یافت که ارزش درک شده سبز با نقش میانجی وابستگی به نام تجاری بر وفاداری مشتریان اثرگذار می‌باشد و باعث تشویق مردم به استفاده از این محصولات می‌شود (میرنور، ۱۳۹۸).

در مطالعه‌ای تأثیر اعتماد مصرف‌کننده بر ظهور بازار برای محصولات سبز؛ مطالعه موردی غذای ارگانیک در ایران مورد بررسی قرار گرفت که نتایج نشان داد اعتماد بر باور رفتاری زیست‌محیطی و قصد خرید سبز به صورت مستقیم و بر نگرش زیست‌محیطی به صورت غیرمستقیم و با میانجی گری باور رفتاری زیست‌محیطی تأثیرگذار می‌باشد. باور رفتاری زیست‌محیطی بر نگرش زیست‌محیطی به طور مستقیم و بر قصد خرید سبز به طور غیرمستقیم و با میانجی گری نگرش زیست‌محیطی اثر می‌گذارد. همچنین متغیرهای نگرش زیست‌محیطی، نگرانی زیست‌محیطی و مسئولیت زیست‌محیطی درک شده به طور مستقیم بر قصد خرید سبز تأثیر می‌گذارند. درنهایت اثر تأثیرات اجتماعی بر قصد خرید سبز رد شد (انصفی، ۱۳۹۸).

پژوهشی باهدف بررسی تأثیر آگاهی اخلاقی بر رفتار خرید مصرف‌کنندگان سبز با نقش واسطه نیت خرید مصرف‌کنندگان و با توجه به نقش تعديل گری ویژگی‌های شخصیتی مصرف‌کننده و عوامل محیطی صورت گرفت؛ که نتایج حاصل بیانگر این بود که آگاهی اخلاقی مصرف‌کننده بر نیت خرید مصرف‌کنندگان تأثیر مثبت و معنادار می‌گذارد و نیت خرید مصرف‌کننده نیز بر رفتار خرید مصرف‌کنندگان تأثیر مثبت و معنادار می‌گذارد. همچنین نتایج حاصل بیانگر این بود که ویژگی‌های شخصیتی مصرف‌کننده و عوامل محیطی می‌توانند تأثیر نیت بر رفتار خرید مصرف‌کنندگان محصولات ارگانیک کشاورزی را تعديل کنند و همچنین آگاهی اخلاقی بر رفتار خرید مصرف‌کنندگان محصولات ارگانیک کشاورزی به واسطه نیت خرید تأثیر معنی‌داری می‌گذارد. در پایان نیز پیشنهادهایی به مدیران تولیدکننده و توزیعکننده محصولات ارگانیک کشاورزی در شهر مشهد ارائه شد (خجسته، ۱۳۹۸).

پژوهش باهدف بررسی تحولات ساخت زراعی در ناحیه‌ی شهرستان‌های ترکمن و گمیشان انجام گردید. در این راستا از تکنیک‌های اسنادی، مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته و باز، ابزار دیداری، شنیداری، پرسشنامه و مشاهده مشارکتی و از درون در قالب تحلیل گراندد تئوری بر اساس شیوه‌ی سیستماتیک (منظمه) مناسب به اشتراص و کوربین استفاده شد. نتایج نشان داد که تحولات موردنظر در پنج مقوله‌ی کلان تغییر الگوهای زراعی، تغییر ابزارآلات کشت و کاهش نقش دام در کشت، گسترش سطح کشت و کاهش راهها و بیشه‌ها، تغییر مورفولوژی زراعی و تغییر سطح و تیپ مساکن رخداده است. در انتهای، تعداد نه مقوله‌ی کلان پایین بودن سطح بهره‌وری، ناپایداری اکولوژیک، تغییر الگوی کشت و برخی نواوری‌ها، ناپایداری فعالیت‌های زراعی و اقتصاد روستایی، انحصاری شدن بازار برخی محصولات،

شراوه هزارخوانی و اصغر مشبکی اصفهانی و فتحه علیزاده مشکانی و عبدالله نعامی: طراحی مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار

پایین بودن و ناپایداری سطح درآمد روستاییان، ضعف فعالیت‌های مولد، پایین بودن سطح استغال روستایی و خروج جمعیت مولد به عنوان پیامدهای ناشی از تحولات ساخت زراعی در ناحیه و دوره‌ی زمانی موردمطالعه استخراج شد (قرنجیک، ۱۳۹۷).

پژوهشی باهدف بررسی تأثیر انگیزه‌های مصرف‌کننده بر خرید محصولات ارگانیک با توجه به نقش تعديل گر توزیع آمیخته بازاریابی صورت گرفت. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که توزیع آمیخته بازاریابی نقش تعديل گر در رابطه بین انگیزه مصرف‌کننده و خرید محصولات ارگانیک دارد. همچنین تأثیر معنادار ابعاد مختلف انگیزه مصرف‌کننده شامل پایداری، در دسترس بودن، مکان نگهداری، برچسب محصول، طعم و مزه، راحتی استفاده، تازگی و پذیرش اجتماعی بر خرید محصولات ارگانیک با نقش تعديل گر توزیع آمیخته بازاریابی مورد تأیید قرار گرفت (بهرامی، ۱۳۹۷).

در پژوهشی اثر ادراکات مصرف‌کننده در نگرش وی نسبت به غذای ارگانیک در شهر یزد موردنبررسی قرار گرفت. که یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که منحصر به فرد بودن، سهولت خرید و دانش مشتری در نگرش مصرف‌کنندگان نسبت به مواد غذایی ارگانیک و این نگرش در قصد خرید تأثیر مثبت و معناداری دارد. با وجود این، ریسک‌پذیری، کیفیت و قیمت در نگرش مصرف‌کنندگان نسبت به مواد غذایی ارگانیک تأثیر معناداری نداشت (الحسینی المدرسی و همکاران، ۱۳۹۷).

مطالعه به بررسی عوامل مؤثر بر ترجیحات مصرف‌کنندگان و تمایل به پرداخت آن‌ها برای ویژگی‌های مختلف چای ارگانیک در شهر تهران تحت فرضیه اریب و ویژگی‌های غیرحضوری در فرایند آزمون انتخاب پرداخته شد. نتایج مطالعه نشان داد که میانگین تمایل به پرداخت برای ویژگی‌های موردمطالعه برای سه گروه پایه، گروه صحبت مقدماتی و گروه مقدمه صادقانه به ترتیب ۱۶۱۴۸۵، ۷۸۵۳۵ و ۱۲۷۹۸۵ تومان به دست آمد. تفاوت در تمایل به پرداخت برای ویژگی‌های موردمطالعه نشان داد که استفاده از تکنیک‌های کاهش فرضیه اریب باعث کاهش اریب و واقعی‌تر شدن تمایل به پرداخت مصرف‌کنندگان می‌شود. همچنین نتایج حاصل از برآورد تمایل به پرداخت برای دو الگو متفاوت از یکدیگر می‌باشد. با توجه به تمایل به پرداخت بالای مصرف‌کنندگان برای ویژگی‌های چای ارگانیک، پیشنهاد می‌شود برای ارتقاء سطح سلامت در کشور اطلاع‌رسانی کامل در مورد مزایای چای ارگانیک صورت گیرد (محمودی، ۱۳۹۷).

در بررسی که به مدل سیاست پژوهی آموزش محیط‌زیست برای دستیابی به اینمی‌غذایی در مزرعه پرداخته شد. داده‌ها از طریق روش تحقیق گراند تئوری در نرم‌افزار MAXQDA.v2010 تحلیل گردیدند. بر اساس نتایج، برای سیاست‌گذاری آموزش محیط‌زیست در کشاورزی، بایستی از مداخله سیاسی مکمل با مقوله‌های رویکرد جامع سیاست‌گذاری در آموزش محیط‌زیست و خلق محیط پشتیبان آموزش به عنوان زمینه، مشارکت کشاورزان در مدیریت محیط‌زیست برای تولید اینم غذا به عنوان پدیده، استقرار نظام آموزش‌های ترویجی زیست محورانه و تولید پایدار به عنوان شرایط علی، برآورده ساختن نیازهای منابع به عنوان استراتژی عملیاتی، مداخله انگیزشی و اعتمادسازی به عنوان شرایط واسطه‌ای و تولید محصول سالم در مزرعه به عنوان پیامد، استفاده شود (کردمحله و همکاران، ۱۳۹۷).

پژوهش باهدف الگوسازی توسعه بازار محصولات باقی ارگانیک در ایران صورت گرفت که کاربردی و از منظر پارادایم تحقیق جزء پژوهش‌های آمیخته (كمی- کیفی) با رویکرد اکتشافی بود. پیشran‌ها و بازدارنده‌های توسعه بازار محصولات کشاورزی ارگانیک به روش تحلیل محتوا کیفی و داده‌های حاصل از ۱۶ مصاحبه نیمه ساختاریافته با صاحب‌نظران شناسایی شدند. نتایج به دست آمده نشان داد که توسعه بازار محصولات کشاورزی ارگانیک باید از تحلیل وضعیت موجود، تعیین اهداف و چشم انداز شروع و به مرحله افزایش مصرف و ظرفیت سازی در بازار ختم شود. بهترین سناریو برای توسعه بازار محصولات کشاورزی ارگانیک "توسعه سیاست‌ها و حمایت‌های دولت" شناخته شد (صندوقی، ۱۳۹۷).

در مقاله‌ای به بررسی پیشینه‌های خرید مواد غذایی ارگانیک به وسیله نسل جدید (۳۵-۱۸ ساله) پرداخته شد. چارچوب مفهومی، بر اساس ویژگی‌های محصول و نگرانی‌ها و آگاهی مصرف‌کنندگان ارائه شده است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق یک نظرسنجی آنلاین در ژوئن - آگوست ۲۰۱۸ در دو کشور متایز از نظر فرهنگی و اجتماعی - اقتصادی (برزیل در مقابل اسپانیا) به منظور افزایش استحکام و عمومی بودن نتایج انجام شد. نتایج نشان می‌دهد که ویژگی‌های محصول و نگرانی‌های مصرف‌کننده باعث افزایش آگاهی سلامت نسل جدید و

افرايش آگاهی اجتماعی آنها می‌شود که به نوبه خود باعث افزایش تمایل آنها به پرداخت هزینه بیشتر و دفعات خرید آنها از مواد غذایی ارگانیک می‌شود. متغیر جذابیت حسی تأثیر مثبت بر آگاهی اجتماعی در هر دو کشور دارد، اما بر آگاهی سلامت فقط در اسپانیا تأثیر می‌گذارد. شاید توضیح این امر این باشد که از سال ۲۰۱۴، مقامات بهداشتی در برزیل دستورالعمل‌های مربوط به رژیم‌های غذایی را تبلیغ کرده‌اند که از دیگر جنبه‌ها، به محصولاتی که به ظاهر جذاب اما سالم نیستند، توجه می‌کنند (Molinilloa et al., 2020).

تحقیقی در سال ۲۰۱۹ به عکس العمل‌های اجتماعی طرفدارهای غذایی ارگانیک نسبت به رفتارهای مصرف روزمره صورت گرفت. محصولات ارگانیک قهوه، بیکن و سس برای مطالعه انتخاب شدند. دو نظرسنجی اولی به صورت وب (۱۸۷۲۵۹ نفر) و دومی مطالعه میدانی (۳۳۶ نفر) برای جمع‌آوری داده‌ها انجام شد. این تحقیق درک فعلی را در مورد ارتباط بین استفاده از مواد غذایی ارگانیک، عکس العمل وضعیت اجتماعی، رفتارهای مصرف‌کننده و نام برنده موردنبررسی قرارداد. نتایج نشان داد که ذهنیت مصرف‌کنندگان محصولات ارگانیک با ویژگی‌های رفتارهای اجتماعی سازگار شده است تبلیغاتی که بازاریابان از محصولات ارگانیک می‌کنند بر تصمیم مصرف‌کنندگان تأثیر می‌گذارد و این فرایند کم کم در بین مصرف‌کنندگان مواد غذایی ارگانیک گسترش می‌یابند. پیشنهاد شد در فروشگاه‌ها، محصولات ارگانیک در بین کالاهای معمولی قرار بگیرند و بدون برچسب "ارگانیک" باشند. این باعث می‌شود تصویر غذاهای ارگانیک به عنوان یک جایگزین سازگار و اصلی تشویق شود. و این تبلیغ به انتخاب محصولات غذایی ارگانیک به حفظ نظام اجتماعی و گرامی داشتن سنت‌ها کمک می‌کند (Luomala et al., 2020).

مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۸ به بررسی آگاهی مصرف‌کنندگان در رابطه با محصولات غذایی ارگانیک بر اساس عوامل نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده و نظریه انگیزه حفاظت با در نظر گرفتن واریانس فرهنگ و شرایط اقتصادی در کشور در حال توسعه (هند) و توسعه‌یافته (ایالات متحده) بررسی شد. جامع آماری مشکل از ۷۱۴ نفر از هندوستان و ۶۵۶ نفر از ایالات متحده که از سایت تُرک مکانیکی آمازون خرید می‌کردند. نتایج نشان داد که کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته نظرات متفاوتی در مورد ارزش محصولات غذایی ارگانیک دارند مصرف‌کنندگان در کشورهای در حال توسعه از محصولات دوستدار محیط‌زیست به دلایل مشابه به عنوان مصرف‌کنندگان در کشورهای توسعه‌یافته استقبال می‌کنند. مانع آشنا در کشورهای در حال توسعه (هند) قیمت محصولات غذایی ارگانیک است که برخلاف کشورهای توسعه‌یافته (ایالات متحده) است. مشکل بعدی که مصرف‌کنندگان مواد غذایی ارگانیک را در هر دو کشور درگیر می‌کند، عدم دسترسی به محصول ارگانیک است. در کشورهایی مانند هند، تبلیغ‌کنندگان به دلیل فرهنگ جمع‌گرایی خود باید بیشتر روی ارزش‌های خانواده متمرکز شوند. اما در آمریکا، تصمیمات شخصی به دلیل فرهنگ فردگرایی آنها ارزش بیشتری دارد. بنابراین بازاریابان باید فرد را در نظر بگیرند. نتایج این مطالعه به بازاریابان و مروج محصولات غذایی ارگانیک توصیه می‌کند فرهنگ مصرف‌کنندگان به طور کلی نگران محیط‌زیست هستند، اما نگرانی آنها از محیط‌زیست منجر به مصرف مواد ارگانیک نمی‌شود. علاوه بر این، شرکت‌کنندگان نگرش مثبتی نسبت به محصولات ارگانیک دارند، تحت تأثیر دوستان و خانواده قرار نمی‌گیرند بلکه از موضوعاتی مانند قیمت، در دسترس بودن و برچسب زدن محصولات ارگانیک آگاه می‌شوند. این توصیه‌ها شامل ابتکاراتی است که به بازاریابان برای برقراری ارتباط منافع ارگانیک به مصرف‌کنندگان کمک می‌کند و این طریق دلایل قیمت‌های بالاتر و اعتماد مشتری را توضیح می‌دهد. راهبردهای ارتباطی خلاقانه فرصتی برای غلبه بر موانع مصرف است (Mkhize and Ellis, 2020).

مطالعه‌ای باهدف مشخص کردن یک مدل سلسه‌مراتبی از خرید سبز سال ۲۰۱۹ انجام گردید. دغدغه‌های زیست‌محیطی و دانش زیست‌محیطی به همراه روحیه پرماجرا به عنوان انگیزه‌های زیست‌محیطی عمومی موردنبررسی قرار گرفت. جامعه آماری ۲۸۴ نفر از

خبرگان در این زمینه بود که جمع‌آوری داده‌ها به صورت پرسشنامه آنلاین صورت گرفت. یافته‌ها این ادعا را تأیید می‌کنند که انگیزه‌های خرید محصولات ارگانیک مربوط به موضوع و انگیزه‌های خاص یک رفتار است انگیزه‌های عمومی در خرید محصولات دخالت ندارد. دانش زیست‌محیطی تأثیر قابل توجهی در تبیین قصد خرید دارد در حالی که نگرانی‌های زیست‌محیطی دخالتی در خرید ندارد. هنگامی که جستجوی تازگی محصول در نظر گرفته نمی‌شود، روح پرماجرا هیچ‌گونه دخالتی در قصد خرید نداشته است (Dooyoung and Johnson, 2019).

مطالعه‌ای باهدف بررسی تأثیرات یکپارچه عوامل فردی و موقعیتی مصرف‌کنندگان بر نگرش و رفتار خرید گوشت ارگانیک انجام شده است. این مطالعه در اقتصاد بازار نوظهور، یعنی ویتنام انجام شده است. داده‌ها با استفاده از ابزار پرسشنامه‌ای و پیمایشی از ۶۰۹ نفر مصرف‌کننده گوشت ارگانیک در چهار فروشگاه مواد غذایی در هانوی جمع‌آوری شد. این یافته‌ها حاکی از آن است که نگرانی مصرف‌کنندگان در مورد محیط‌زیست، بهداشت، اینمی مواد غذایی و داشت آن‌ها از مواد غذایی ارگانیک، همه بر نگرش آن‌ها نسبت به رفتار خرید گوشت ارگانیک تأثیر داشته است. جالب است که نگرش مثبت آن‌ها لزوماً به خرید واقعی کالاهای ارگانیک تبدیل نشده است. علاوه بر این، شیوه‌های بازاریابی سبز فروشگاه‌های مواد غذایی باعث شده است تا رفتار خرید واقعی مصرف‌کنندگان افزایش پابد. بر عکس، قیمت‌های عالی گوشت ارگانیک مطمئناً عامل بازدارنده‌ای برای خرید واقعی گوشت ارگانیک بودند. یافته‌های این مطالعه چندین پیامد مهم برای تولیدکنندگان مواد غذایی ارگانیک، خردفروشان، سیاست‌گذاران و سازمان‌های اجتماعی و زیست‌محیطی دارد که به دنبال توسعه استراتژی‌های مداخله‌ای باهدف افزایش مصرف گوشت ارگانیک در ویتنام هستند (Nguyen et al., 2019).

مطالعه به بررسی ناهمگونی در درک مصرف‌کنندگان و تقاضا برای محصولات غذایی محلی (ارگانیک) پرداخته شد. در این تحقیق از روش‌های ترکیبی استفاده شد که ۸ مصاحبه از خبره‌های این کار (۵۲ نفر) با یک نظرسنجی پرسشنامه‌ای از ۱۵۱۵ مصرف‌کننده دانمارکی صورت گرفت. مصاحبه‌های از خبره‌ها نشان داد که مصرف‌کنندگان دانمارکی عمدهاً مواد غذایی محلی را از نظر پارامترهای جغرافیایی مانند "تولید ملی" یا "تولیدشده در مجاورت" قبول دارند. ارتباط با تولیدکنندگان کوچک و اشتیاق محور، تخصص‌های منطقه‌ای و داستان‌پردازی درباره محصولات محلی عواملی بودن که از مصاحبه خبره‌ها شناسایی شدند. تحقیقات گزارش شده برخی ناهمگونی‌ها را بین مصرف‌کنندگان دانمارکی در رفتار خریدشان در مورد محصولات غذایی محلی و درک آن‌ها از محصولات محلی و ویژگی‌های آن‌ها نشان می‌دهد. نتایج نشان داد که مصرف‌کنندگان اقدام به خرید محصولات "محلی" (۳۱٪)، "ارگانیک" (۱۹٪) و "ارگانیک- محلی" (۷٪) می‌کنند. نمونه این یافته‌ها نقش مهم‌تری برای تمایز جغرافیایی برای افزایش ارزش‌افزوده در محصولات غذایی ارگانیک نشان می‌دهد (Jensen et al., 2018).

در پژوهشی به مقایسه جنسیت و تفاوت نگرش آن‌ها نسبت به محیط‌زیست و محصولات سبز و بررسی رابطه‌ای میان این‌گونه نگرش‌ها و محصولات زیست‌محیطی پرداخته شد. نتایج نشان می‌دهد که تفاوت چشمگیری میان جنسیت و نگرش زیست‌محیطی افراد و نیز نگرش نسبت به محصولات سبز وجود ندارد. علاوه نتایج رگرسیون خطی بیانگر این هستند که نگرش مصرف‌کنندگان نسبت به نقش دولت و هنجارهای شخصی‌شان در رابطه با محیط‌زیست در نگرش آن‌ها نسبت به محصولات زیست‌محیطی نقش مهمی دارد. بررسی‌های بیشتر حاکی از آن است که هنجارهای شخصی مهمنترین نقش را در نگرش افراد نسبت به محصولات زیست‌محیطی دارد (Tan and Lau, 2010).

روش تحقیق

این پژوهش ازنظر هدف در حیطه تحقیق کاربردی طبقه‌بندی می‌شود و رویکرد تحقیق حاضر از نوع کیفی است که با روش گراند دئوری روش استراوس و کوربین^{۱۶} انجام شده است. روش نمونه‌گیری در این تحقیق نمونه گیری هدفمند می‌باشد. برای این منظور داده‌های کیفی گردآوری شده است که منجر به شناسایی جنبه‌های متعدد پدیده شده و امکان تدوین الگوی مفهومی تحقیق فراهم می‌شود. روش

¹⁶ Straus & Corbin

جمع‌آوری اطلاعات مطالعه اسناد بالادستی و مصاحبه عمیق و باز است. پژوهش کیفی فرایند پیچیده‌ای است که انجام آن نیازمند صرف وقت نسبتاً طولانی بوده و داده‌ها به روش استنباط استقرایی تحلیل می‌شوند (دانایی‌فرد و همکاران، ۱۳۸۳). جامعه آماری پژوهش حاضر، مدیران شرکت‌های تولیدکننده محصولات ارگانیک، متخصصین صاحب‌تجربه، خبرگان حوزه بازاریابی، سیاست‌گذاری و اساتید دانشگاه‌ها خواهد بود که تعداد نمونه به روش هدفمند و تا حد کفايت یا اشباع نظری از جامعه آماری مذکور انتخاب می‌شود. که به روش نمونه گیری گوله برای تعداد ۱۰ نفر از آنها به عنوان نمونه آماری مورد بررسی قرار گرفتند. برای تحلیل داده‌های کیفی پژوهش از فرآیند کدگذاری، مبتنی بر طرح نظام‌دار نظریه داده بنیاد (اشترووس و کوربین، ۱۹۹۸) استفاده شده است که در طی سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری، کدگذاری انتخابی مقوله‌ها و روابط آشکار شده و درنهایت مدل پارادایمی پژوهش بدست آمده است.

برای رسیدن به پایایی در پژوهش کیفی راهکارهایی از جمله ۱- استفاده از فرایندهای ساخت‌یافته از مصاحبه‌های همگرا ۲- سازمان‌دهی فرایندهای ساخت‌یافته برای ثبت، نوشتمن و تفسیر داده‌ها معرفی می‌کنند. جریان مصاحبه و هدایت سازمان‌یافته ثبت، نوشتمن و تفسیر داده‌ها متن مصاحبه، کدهای تهیه‌شده از مصاحبه‌ها و نتایج در اختیار چند تن از مشارکت‌کنندگان جهت تائید قرار گرفت. در این فرایند برخی از مشارکت‌کنندگان کدها و مقوله‌های احصا شده را مناسب ارزیابی کرده و مورد تائید قراردادند. برخی دیگر نیز کدگذاری و مقوله‌ها را با عباراتی مترادف یا همسو با آنچه انجام شده بود توصیه کردند که پیشنهادهای ایشان اعمال گردید. پایایی بین کدگذاران از مفاهیم پرکاربرد است که به معنای میزان توافقی است که کدگذاران مستقل، هنگام ارزیابی ویژگی‌های یک پیام یا متن به دست می‌دهند که به آن توافق بین کدگذاران گفته می‌شود. برمبانی پیشینه تحقیقات، در زمینه پایایی کدگذاری‌ها در مصاحبه‌های پژوهشی، پراستفاده‌ترین و ساده‌ترین روش برای محاسبه پایایی بین کدگذاران، ضریب توافق درصدی است که مقادیر بالای ۷۰ درصد مطلوب گزارش شده است (خواستار، ۱۳۸۸). بدین منظور، متن پیاده شده سه مصاحبه به صورت تصادفی به یک محقق دارای تجربه کاری ارائه شد و از وی خواسته شد تا آن‌ها کدگذاری کند. نتیجه حاصل از این کدگذاری در جدول ارائه شده است. فرمول محاسبه درصد توافق بین دو کدگذار به صورت زیر است:

$$\frac{\text{تعداد توافقات} \times ۱۰۰}{\text{تعداد کل کدها}} = \frac{\text{درصد توافق}}{\text{درتون موضوعی}}$$

نتایج حاصل از این کدگذاری‌ها در جدول زیر آمده است:

جدول ۱- نتایج بررسی پایایی بین دو کدگذار

ردیف	کد مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی آزمون
۱	۳	۱۸	۹	۳	۰/۸۹
۲	۸	۱۵	۷	۶	

همانطور که از جدول (۳-۴) مشخص است پایایی بالاتر از ۰/۶۰ درصد است بنابراین قابلیت اعتماد کدها مورد تایید قرار گرفت.

یافته‌ها

در این پژوهش، منبع اصلی داده‌ها مطالعه اسناد بالادستی و مصاحبه بوده است؛ به طوری که مصاحبه‌های ابتدایی به صورت اکتشافی و توصیفی بوده‌اند و به تدریج پس از انجام هر مصاحبه، کدگذاری داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها انجام می‌گردید و به وسیله روش مقایسه دائمی داده‌ها، کدهای نظری از طریق کدگذاری باز پدیدار می‌گردید و به همین منوال کدگذاری‌های ۱۵ مصاحبه و اسناد بالا دستی انجام گردید.

ورود به عرصه پژوهش

● مصاحبه

● آغاز کدگذاری داده‌ها

رویه‌های عمدۀ کدگذاری در نظریه داده‌بنیاد عبارت‌اند از:

۱. کدگذاری باز
۲. کدگذاری محوری
۳. کدگذاری انتخابی (مرحله نظریه‌پردازی)

جدول ۲. سوالات مصاحبه

سیاست گذاری‌ها و قوانین در زمینه کشت محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با توجه به رویکرد ارزش‌داری دارد؟
نیروی انسانی متخصص چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با توجه به رویکرد ارزش‌داری دارد؟
زیر ساختهای حمایتی چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با توجه به رویکرد ارزش‌داری دارد؟
اطلاع رسانی کارآمد چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با توجه به رویکرد ارزش‌داری دارد؟
قوانین و مقررات منسجم چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با توجه به رویکرد ارزش‌داری دارد؟
عملکرد و باورهای سازمانی چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با توجه به رویکرد ارزش‌داری دارد؟
سرمایه گذاری بر روی محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟
نگرش فرهنگی در مورد محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟
شرایط آگاهی مصرف کنندگان چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟
توجه به اخلاق زیست محیطی در مصرف کنندگان چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟
مدیریت زنجیره تامین چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟
شرایط حمل و نقل چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟
کیفیت محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش‌داری دارد؟

قیمت محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
بهره وری محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
ثبت نظام توزیع و جلب اعتماد چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
تکنولوژی تولید محصولات ارگانیک چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
شرایط اقتصادی مصرف کنندگان چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
ویژگیهای ظاهری محصول چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
ویژگیهای بسته بندی محصول چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
ویژگیهای طبیعی محصول چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
سازگاری محصولات ارگانیک با اخلاق زیست محیطی چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
بازارگرایی داخلی چه تاثیری بر بازاریابی این محصولات با رویکرد ارزش مداری دارد؟
آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش مداری منجر به بهبود عملکرد این محصول میگردد؟
آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش مداری منجر به بهبود نگرش مصرف کنندگان این محصول میگردد؟
آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش مداری منجر به احساس نیاز مصرف کنندگان این محصول میگردد؟
آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش مداری منجر به ظرفیت سازی برای تولید این محصول میگردد؟
آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش مداری منجر به ارزش ویژه نام تجاری این محصولات میگردد؟
آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش مداری منجر به ایجاد فرصت‌های جدید اشتغال میگردد؟

آیا بازاریابی محصولات ارگانیک با توجه به رویکرد ارزش‌داری منجر به ایجاد خود اتکایی می‌گردد؟

در این پژوهش، به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها پس از مکتوب کردن مصاحبه‌ها، داده‌های جمع آوری شده کمک کدگذاری و اکاوی شد. و طبقه‌بندی طی سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی صورت گرفت.

کدگذاری باز پس از انجام مصاحبه‌ها، تمام مصاحبه‌ها به صورت الکترونیک پیاده شده و بر اساس مفاهیم مندرج در هر مصاحبه، کدگذاری باز صورت گرفت. بدین ترتیب به مصاحبه‌های مربوط به متخصصان و خبرگان یک کد و به هر مفهوم، یک شماره مستقل اختصاص داده شد. هر کد از یک گزاره منتخب از متن اصلی تشکیل شده است. کد مندرج گویای اندیکس کد، شماره سؤال و شماره فرد مصاحبه شونده بوده است. چند کد مشترک، یک مفهوم را تشکیل میدهد. در این تحقیق و در همین بخش، تعدادی از کدها در کنار هم تشکیل "مفهوم" را داده است. مفاهیم مشترک یک مقوله را تشکیل میدهند. مقوله‌ها در مقایسه با مفاهیم، انتزاعی تر است و سطحی بالاتر را نشان میدهد. مقوله‌ها "شالوده" ساختن نظری است و ابزاری فراهم میکند که با آن نظریه میتواند یکپارچه شود. در این بخش مفاهیم متعددی پدیدار گردید و کدگذاری باز به پایان میرسد.

کدگذاری محوری: در این مرحله، طبقات اصلی که به نوعی از کدگذاری باز استخراج شده‌اند، به یکدیگر متصل یا مرتبط می‌شوند. بر این اساس، ارتباط میان طبقات گسترشده تر و در مقابل مدل پارادایمی ایجاد می‌شود. این مدل از پدیده اصلی شرایط علی، زمینه، راهبردها، شرایط واسطه و پیامدها تشکی شده است.

کدگذاری انتخابی: این مرحله پس از تعیین طبقه مرکزی، به دنبال کدگذاری انتخابی باز متوقف و تحلیل‌ها بیشتر پیرامون طبقه‌ای به نام "طبقه مرکزی" معطوف شد؛ طبقه‌ای که مسئول پاسخگویی به بیشترین تغییرات در مورد پدیده مورد نظر است. در این پژوهش، برای تحلیل روابط موجود از کدگذاری انتخابی استفاده شد.

پرتابل جامع علوم انسانی

جدول ۳. کد گزاری باز و محوری

کد گذاری محوری	مفهوم	مقوله
شرایط علی	سیاست‌گذاری	سیاست گذاری مناسب
	مدیریت منابع انسانی	نیروی انسانی متخصص
	توسعه زیر ساختها	زیر ساختهای حمایتی
	اطلاع رسانی	اطلاع رسانی کارآمد

	تبلیغات	تبلیغات سازگار
	نوگرایی	توجه به نوآوری و کارآفرینی
	مسئولیت پذیری	عملکرد و باورهای سازمانی
شرایط زمینه ای	توسعه سرمایه گذاری	سرمایه گذاری مناسب
	نگرش	نگرش فرهنگی مصرف کنندگان
	اعتماد	اعتماد مصرف کنندگان به ارگانیک بودن محصول
	آگاهی	آگاهی مصرف کنندگان
	اخلاق زیست محیطی	توجه به سلامت محیط زیست توسط مصرف کنندگان
شرایط واسطه ای	مسئولیت اجتماعی	مسئولیت اجتماعی
	ویژگیهای ظاهری محصول	ویژگیهای ظاهری محصول
	ویژگیهای طبیعی محصول	ویژگیهای طبیعی محصول
	شرایط اقتصادی مصرف کننده	شرایط اقتصادی مصرف کننده
	ویژگیهای بسته بندی محصول	ویژگیهای بسته بندی محصول
راهبردها	مدیریت زنجیره	توجه به زنجیره تامین
	مدیریت حمل و نقل	حمل و نقل مناسب
	مدیریت تکنولوژی	تکنولوژی مناسب
	برنامه ریزی	نظام برنامه ریزی منسجم
	مدیریت کیفیت	کیفیت مناسب
	مدیریت قیمت	قیمت مناسب
	بهبود بهره وری	توجه به بهره وری
پیامدها	ثبت نظام توزیع	ثبت نظام توزیع و جلب اعتماد
	تبهود نگرش	بهبود نگرش مصرف کننده
	بهبود علمکرد	بهبود عملکرد تولید
	فرهنگ سازی	گسترش فرهنگ استفاده از محصولات سبز
	حفظ محیط زیست	کاهش مخاطرات محیط زیست
	اشتغال زایی	ایجاد اشتغال
	حفظ منابع طبیعی	حفظ منابع
	خود اتکایی	خود اتکایی
	احساس نیاز	احساس نیاز در مصرف کننده
	مزیت رقابتی	بهبود مزیت رقابتی نسبت به محصولات غیر ارگانیک

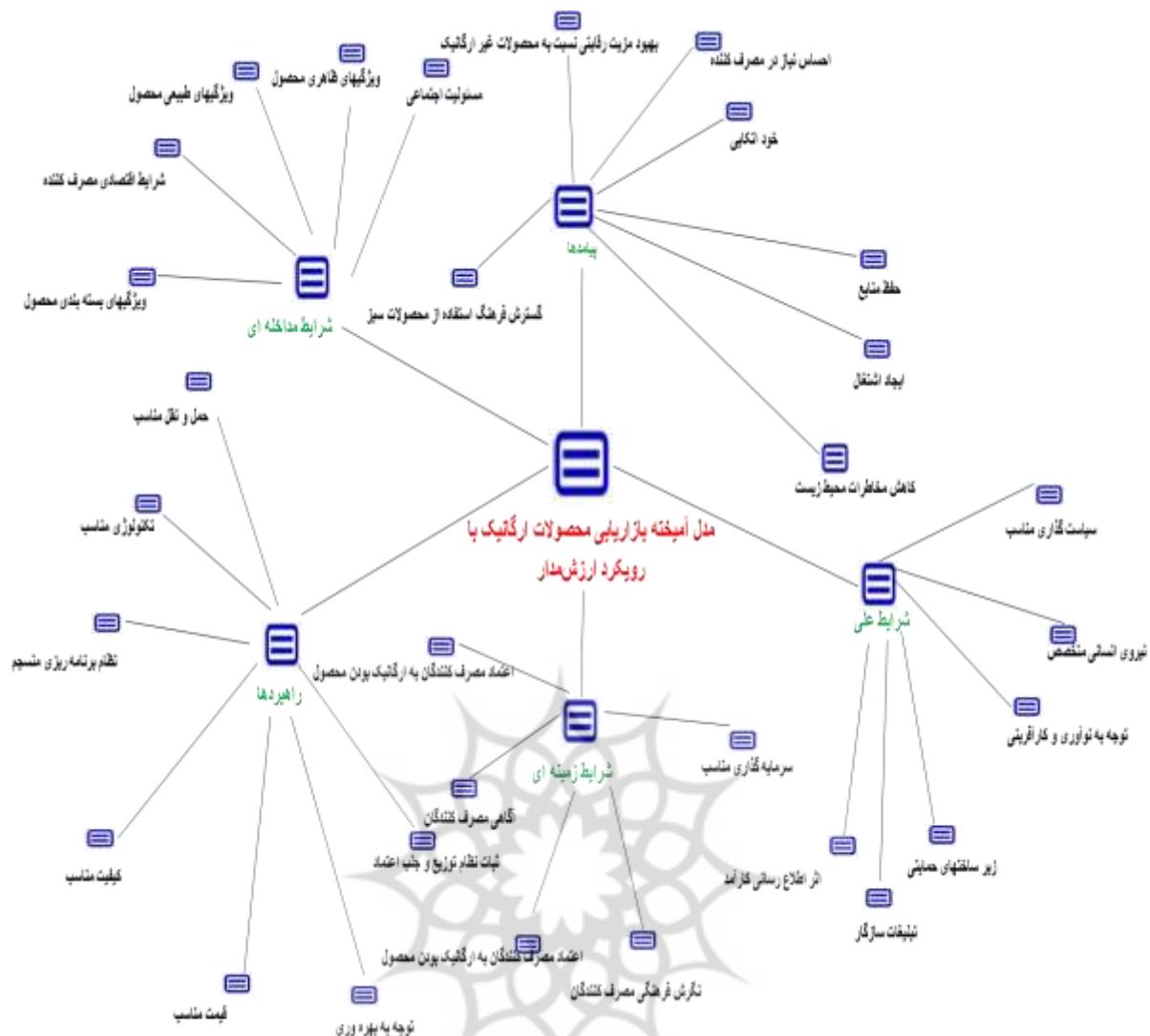
شراره هزارخوانی و اصغر مشبکی اصفهانی و فتنه علیزاده مشکانی و عبدالله نعامی: طراحی مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار

همان گونه که گفته شد، هدف نظریه‌پردازی بنیادی، تولید نظریه است نه توصیف صرف پدیده. برای تبدیل تحلیل‌ها به نظریه، طبقه‌ها باید به طور منظم به یکدیگر مربوط شوند. کدگذاری انتخابی (بر اساس نتایج دو مرحله قبلی کدگذاری) مرحله اصلی نظریه‌پردازی است. به‌این‌ترتیب که طبقه محوری را به شکل نظاممند به دیگر طبقه‌ها ربط داده و آن روابط را در چارچوب یک روایت ارائه کرده و طبقه‌هایی را که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز دارند اصلاح می‌کند. در این مرحله پژوهشگر بر حسب فهم خود از متن پدیده مورد مطالعه، یا چارچوب مدل پارادایم را به صورت روایتی عرضه می‌کند یا مدل پارادایم را به هم می‌ریزد و به صورت ترسیمی نظریه نهایی را نشان می‌دهد (دانایی‌فرد و اسلامی، ۱۳۸۹).

کدگذاری انتخابی عبارت است از فرآیند انتخاب دسته بندی اصلی، مرتبط کردن نظام مند آن با دیگر دسته بندی‌ها، تأیید اعتبار این روابط، و تکمیل دسته بندی‌هایی که نیاز به اصلاح و توسعه بیشتری دارند. کدگذاری انتخابی بر اساس نتایج کدگذاری باز و کدگذاری محوری، مرحله اصلی نظریه‌پردازی است. به این‌ترتیب که مقوله محوری را به شکل نظام مند به دیگر مقوله‌ها ربط داده و آن روابط را در چارچوب یک روایت ارائه کرده و مقوله‌هایی را که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز دارند، اصلاح می‌کند. بر این اساس شکل (۱) مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار را نشان میدهد. بر این اساس عوامل موثر بر بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار عبارتند از شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها. هر یک از این مولفه‌ها نیز دارای زیر مولفه‌هایی هستند که در شکل (۱) قابل مشاهده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شکل ۱. مدل آمیخته پازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار

بر اساس نتایج حاصل از خروجی نرم افزار مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار شامل (شرط‌علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط واسطه‌ای، راهبردها و پیامدها) می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر به روش کیفی به طراحی مدل آمیخته بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار پرداخت. بر اساس نتایج به دست آمده از نظرات خبرگان مدل بازاریابی محصولات ارگانیک با رویکرد ارزش‌مدار (شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط واسطه‌ای، راهبردها و پیامدها) میباشد. در بخش شرایط علی مفاهیمی چون سیاستگذاری مدیریت منابع انسانی، توسعه زیر ساختها، اطلاع رسانی، تبلیغات، نوگرایی، مسئولیت پذیری از اهمیت زیادی برخوردار و میباشد مورد توجه قرار گیرند. در بخش شرایط زمینه‌ای سرمایه‌گذاری مناسب، نگرش فرهنگی مصرف کنندگان، نگرش اخلاقی مصرف کنندگان، اعتماد مصرف کنندگان به ارگانیک بودن محصول، آگاهی مصرف کنندگان، مسئولیت اجتماعی مصرف کنندگان از مفاهیم کلیدی هستند. مولفه‌های مسئولیت اجتماعی، ویژگیهای ظاهری محصول، ویژگیهای سنته بندی محصول، ویژگیهای طبیعی، محصول، شرایط اقتصادی مصرف کننده، سطح تحصیلات مصرف کننده،

موقعیت اجتماعی مصرف کننده، برند محصول، نگرش مصرف کننده توانستند از مهم ترین مفاهیم زمینه شرایط واسطه ای بودند. مولفه های توجه به زنجیره تامین، حمل و نقل مناسب، تکنولوژی مناسب، نظام برنامه ریزی منسجم، کیفیت مناسب، قیمت مناسب، توجه به بهره وری، ثبات نظام توزیع و جلب اعتماد مهم ترین راهبردهای شناسایی شده در این پژوهش بودند. مولفه های بهبود نگرش مصرف کننده، بهبود عملکرد تولید، گسترش فرهنگ استفاده از محصولات سبز، کاهش مخاطرات محیط زیست، ایجاد اشتغال، حفظ منابع، خود اتکایی، احساس نیاز در مصرف کننده، بهبود مزیت رقابتی نسبت به محصولات غیر ارگانیک از مهم ترین پیامدهای شناسایی شده در این پژوهش بودند. نتایج این پژوهش میتواند برای ترویج و توسعه محصولات ارگانیک مورد استفاده شرکتهای فعال در زمینه بازاریابی این محصولات قرار گیرد.

منابع فارسی

- ۱- احمدی، ع. فرزین مهر، ف. (۱۳۸۹). چگونه برنامه بازاریابی بنویسیم (نویسنده اصلی جان وست وود). انتشارات مبلغان. چاپ دوم. تهران: ۱۳۶.
- ۲- انصافی، س. (۱۳۹۸). تأثیر اعتماد مصرف کننده بر ظهور بازار برای محصولات سبز: مطالعه موردی غذای ارگانیک در ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی بین المللی. دانشکده اقتصاد و مدیریت. دانشگاه تبریز.
- ۳- الحسینی المدرسي، س. باقری قره بلاغ، ه. دهقانی قهنویه، ع. & غلامی، م. (۱۳۹۷). اثر ادراکات مصرف کننده در نگرش وی سبب به غذای ارگانیک در شهر یزد. مجله مدیریت فرهنگ‌سازمانی. سال شانزدهم. شماره ۱، ۱۹۵ - ۲۱۷.
- ۴- بهرامی، م. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر انگیزه‌های مصرف کننده بر خرید محصولات ارگانیک با توجه به نقش تعديل گر توزیع آمیخته بازاریابی (مورد مطالعه: فروشگاه‌های شهر ایلام). پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت بازرگانی. گرایش بازرگانی بین الملل. دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- ۵- جامه بزرگ، ز. (۱۳۹۲). طراحی الگوی کاربرد رسانه‌ها و روش‌های آموزشی در آموزش سلامت و بررسی اثربخشی آن در تولیدات آموزش سلامت دانشگاه‌ها. رساله دکترا مدیریت. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه علامه طباطبائی.
- ۶- جمشیدی، ا. (۱۳۹۳). بررسی عوامل مؤثر بر رفتار خرید محصولات ارگانیک (مورد مطالعه: مصرف کنندگان محصولات ارگانیک در شهر تهران). پایان نامه کارشناسی ارشد. گروه مدیریت بازرگانی. دانشکده مدیریت. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
- ۷- چاوشی، د. (۱۳۸۹). بررسی عوامل آمیخته بازاریابی منتخب بر ارزش ویژه برند با استفاده از روش آکر در صنعت روانکاوی خودرو (مطالعه موردی شرآت به توال). پایان نامه کارشناسی ارشد. رشته مدیریت بازرگانی. گروه علمی مدیریت بازرگانی. دانشکده مدیریت. دانشگاه پیام نور مرکز گرمسار.
- ۸- چگینی اصلی، ر. & صالح اردستانی، ع. (۱۳۹۵). اندازه‌گیری تأثیر ابزارهای بازاریابی سبز بر رفتار خرید مصرف کنندگان (مطالعه موردی: غرب شهر تهران). فصلنامه مطالعات مدیریت و حسابداری. سال دوم. شماره ۲، ۱-۱۳.
- ۹- خجسته، م. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر آگاهی اخلاقی بر رفتار خرید مصرف کنندگان سبز با نقش واسطه نیت خرید مصرف کنندگان و با توجه به نقش تعديل گری ویژگی‌های شخصیتی مصرف کننده و عوامل محیطی (مطالعه‌ای موردی: مصرف کنندگان محصولات ارگانیک کشاورزی در شهر مشهد). پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی بین المللی. گروه مدیریت. موسسه آموزش عالی عطار.
- ۱۰- خدادادی سر یزدی، م. (۱۳۹۳). خلق ارزش ویژه برند و بررسی اثر آن بر واکنش مصرف کنندگان برند لوکس در ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد. گرایش بازرگانی داخلی. گروه مدیریت بازرگانی. دانشکده مدیریت. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.
- ۱۱- داداشی، م. (۱۳۹۶). توسعه مدل بازار گرایی محصولات ارگانیک. رساله دکتری رشته مدیریت بازرگانی. دانشکده مدیریت و حسابداری. دانشگاه علامه طباطبائی.

- ۱۲-داداشی، م.، محمدیان، م.، شاهرخ، ز. د.، خاشعی، و. (۱۳۹۶). الگوی بومی توسعه بازار گرایی محصولات ارگانیک در ایران. *تحقیقات اقتصاد کشاورزی*. جلد ۹. شماره ۴، ۲۵۸-۲۳۱.
- ۱۳-دوشینت، گ. (۱۳۸۷). کشاورزی زبستی ارگانیک؛ استانداردها، اصول تأیید صلاحیت، گواهی و بازرگانی. مترجمان: عبدالمجید مهدوی دامغانی، هومان لیاقتی و سارا فرزانده، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. تهران: ۳۱۲.
- ۱۴-رجبی، آ.، شعبانعلی فمی، ح.، پورآتشی، م. (۱۳۹۲). بررسی مؤلفه‌های پذیرش محصولات کشاورزی ارگانیک از دیدگاه مصرف‌کنندگان (مطالعه موردی شهر کرج). *فصلنامه علوم و صنایع غذایی*. سال دهم. شماره ۳۸، ۴۳-۴۳.
- ۱۵-رعایی کردشولی، ح.، باری بوزنجانی، ا. (۱۳۹۱). بررسی تأثیر آمیخته بازاریابی سبز بر تصمیم خرید سبز مصرف‌کنندگان (مطالعه موردی: مصرف‌کنندگان محصولات لبنی شرکت پگاه در شهرستان شیرواز). *فصلنامه علمی-پژوهشی تحقیقات بازاریابی*. نوبن. سال دوم، شماره ۱، ۱۶۵-۹۲.
- ۱۶-قربانلو، س. (۱۳۸۷). پایان عصر بازاریابی سنتی (نویسنده اصلی سرجیو زیمن). انتشارات مبلغان. چاپ چهارم. تهران: ۲۳۴.
- ۱۷-کردمحله، ل.، حاتمی، ج.، شبیری، س.، & نوروزی، ا. (۱۳۹۷). مدل سیاست پژوهی آموزش محیط زیست برای دستیابی به اینمی غذایی در مزرعه. *مجله علوم ترویج و آموزش کشاورزی ایران*. جلد ۱. شماره ۲، ۱۹-۱.
- ۱۸-کارگر ده بیدی، نوید، انصاری سامانی، حبیب. (۱۳۹۹). ارزیابی عوامل موثر بر تمایل به پرداخت مصرف‌کنندگان شیراز به منظور بهره‌مندی از محصول گوجه فرنگی ارگانیک: کاربرد روش دو مرحله‌ای هکمن. *فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست*. ۵۶-۴۳، (۷)۲۲.
- ۱۹-کشاورز، س.، موسوی، س. (۱۳۹۷). بررسی موانع و مشکلات و عوامل مؤثر بر توسعه کشاورزی ارگانیک مطالعه موردی: جالیزکاران. *نشریه تحقیقات اقتصاد کشاورزی*. سال دهم. شماره ۳، ۱۵۱-۱۷۲.
- ۲۰-لوایی آدریانی، ر.، شعبانعلی فمی، ح.، شریفیان، ف.، فتح الهی گلام بحری، س.، & امیری، ع. (۱۳۹۵). الگویی از عوامل محدودکننده مصرف محصولات ارگانیک از دیدگاه متخصصان کشاورزی در شهرستان کرج: یک نظریه داده بنیان. *مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران*. دوره ۲-۴۷. شماره ۳، ۶۴۷-۶۵۶.
- ۲۱-محمدی، ر.، لشگرار، ف.، امیدی نجف‌آبادی، م.، دینپناه، ر. (۱۳۹۷). طراحی مدل به کارگیری فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در آمیخته بازاریابی روستایی شهرستان گرمسار، ایران. *محله بین المللی علوم و فناوری کشاورزی*. سال بیست. شماره ۳، ۷۳۵-۷۴۳.
- ۲۲- محمودی، ۵. (۱۳۹۷). شناسایی عوامل مؤثر بر ترجیحات مصرف‌کنندگان چای ارگانیک تحت فرضیه کاهش اربی و ویژگی‌های غیرحضوری در آزمون انتخاب (مطالعه موردی منطقه یک شهر تهران). رساله دکتری اقتصاد کشاورزی. گرایش بازاریابی محصولات کشاورزی. گروه اقتصاد کشاورزی. دانشکده کشاورزی. دانشگاه تبریز.
- ۲۳-مخلص آبادی، ح. (۱۳۹۸). ارائه مدل هوش رقباتی با رویکرد توسعه پایدار کسب و کار در صنعت تلویزیون ایران. رساله دکترا مدیریت بازارگانی و بازاریابی. مرکز تحصیلات تکمیلی تهران.
- ۲۴-نادعلی، ۵. ایرانی پور، ر.، ندادعلی، م. (۱۳۸۹). قوانین کدکس آلیمان‌تاریوس در کشاورزی ارگانیک. اولین همایش ملی کشاورزی پایدار و تولید محصول. مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان. ۲۰-۱۹ آبان.
- ۲۵-نوروزی، ع.، شهبازی، ا. (۱۳۸۹). نقش ترویج در توسعه کشاورزی ارگانیک (زیستی) در روستاهای کشور. *فصلنامه توسعه روستا*. سال دوم. شماره ۲، ۲۲-۱.
- ۲۶-همدانی، م. (۱۳۹۹). نقد کتاب روش تحقیق آمیخته. ماهنامه علمی پژوهشی نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۴۴۱-۴۱۳.
- ۲۷-بیزان پناه، م.، تقی بیگی، م. (۱۳۹۷). تحلیل تقاضا برای میوه‌های ارگانیک در شهرستان بروجرد، با استفاده از الگوی اعتقادات سلامت. *محله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران*. دوره ۴۹، شماره ۲، ۲۵۰-۲۳۹.

5. References

- 1- Anonymous. (2020). Organic Farming Research Foundation. Retrieved from <http://aboutOFRF.Ht>.
- 2- Boobalan, K., & Nachimuthu, G. (2020). Organic consumerism: A comparison between India and the USA. *Journal of Retailing and Consumer Services* 53, 1-8.
- 3- Clarke, A. (2011). Book reviews / Tourism Management. Transport and tourism. *Journal of Retailing and Consumer*. 32, 457–462.
- 4- Dooyoung, C., & Johnson, K. (2019). Influences of environmental and hedonic motivations on intention to purchase green products: An extension of the theory of planned behavior. *Sustainable Production and Consumption*. Volume 18, Pages 145-155.
- 5- Gupta, S., & Ogden, D. (2009). To buy or not to buy? A social dilemma perspective on green buying. *Journal of consumer marketing*. 6 (26), 376-391.
- 6- IFOAM, F. (2020). The world of organic agricultur. research institute organic agriculture FiBL – IFOAM. Statistics and emerging trends. <https://www.ifoam.bio/fulfilling-organic-vision>.
- 7- Laureti, T., & Benedettib, a. (2018). Exploring pro-environmental food purchasing behaviour: An empirical analysis of Italian consumers. *Journal of Cleaner Production*.Volume 172, 3367-3378.
- 8- Lee, H., & Yun, Z. (2015). Consumers“ perceptions of organic food attributes and cognitive and affective attitudes as determinants of their purchase intentions toward organic food. *Food Quality and Preference*. 39, 259-267.
- 9- Lenssen, K., Bast, A., & de Boer, A. (2018). Clarifying the health claim assessment procedure of EFSA will benefit functional food innovation. *Journal of Functional Foods*. Volume 47, 386-396.
- 10-Luomala, H., Puska, P., Lähdesmäki, M., Siltaoja, M., & Kurki, S. (2020). Get some respect – buy organic foods! When everyday consumer choices serve as prosocial status signaling. *Appetite* 145. journal homepage: www.elsevier.com/locate/appet, 1-15.
- 11-Mathiraj, S., & Saroja Devi, R. (2019). Consumer Behavior on Mobile Number Portability in Chennia Region. *International Journal of Advance and Innovative Research*. Volume 6, Issue 2, 44-50.
- 12-Ming, S., & Sauerborn, J. (2006). Review of History and Recent Development of Organic Farming Worldwide. *Agricultural Science in China*, 5(3), PP. 169-178.
- 13-Mkhize, S., & Ellis, D. (2020). Creativity in marketing communication to overcome barriers to organic produce purchases: The case of a developing nation. *Journal of Cleaner Production* 242.
- 14-Molinillo, S., Vidal-Branco, M., & Japutra, A. (2020). Understanding the drivers of organic foods purchasing of millennials: Evidence from Brazil and Spain. *Journal of Retailing and Consumer Services* 52 (2020) 101926, 1-9.
- 15-Nguyen, H., Nguyen, N., Nguyen, B., Lobo, A., & Anh Vu, P. (2019). Organic Food Purchases in an Emerging Market: The Influence of Consumers' Personal Factors and Green Marketing Practices of Food Stores. *International Journal of Environmental Research and Public Health*.16, 1037, 1-17.

- 16-Prenticea, C., Chenb, J., & Wangc, X. (2019). The influence of product and personal attributes on organic food marketing. *Journal of Retailing and Consumer Services*. 46, 70-78.
- 17-Pretty, J., & Rachel, H. (2001). Final Report from the " Safe World", Reducing Food Poverty with Sustainable Agriculture: a summary of New Evidence.
- 18-Tan, B., & Lau, T. (2010). Attitude towards the Environment and Green Products: Consumers Perspective. *Management Science and Engineering*. 4, 27-39.
- 19-USDA. (2015). United States Department of Agriculture. Agricultural Marketing Service's National Organic Program.
- 20-Wang, X. (2019). Analysis of Electronic Commerce Model of Organic Agricultural Products. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, volume 309, 107-110.

